

HUNGARY

AGRICULTURE
PRIVATE PROPERTY

M.J.
28 August
I - 7069

Systematical Ruin Of A Farmer.

SOURCE MUNICH: A 44-year old woman who lived at PERENYE /Komitat Vas/, where she was a farm-owner. She left Hungary on 4 July 1952 and crossed the border illegally by foot near KIS-NARDA. On 16 August 1952 she arrived via GRAZ, SALZBURG, BAD-REICHENHALL in Germany. Material contained in the report is based solely on her own experiences and observations.

DATE OF OBSERVATIONS: Until 4 July 1952.

* * *

1944 őszén gazdaságom az alábbi ingó és ingatlan javakból állott:

1 lakóház a gazdasági épületekkel, 63 katasztrális hold földbirtok. /Ebből 20 hold erdő, a többi szántóföld/. 4 igásló, 2 igás ökör, 9 fejőstehen, 2 tenyészbika, 7 üsző és tinó 3 anyakoca, 12 nagyobb és 40 kisebb süldő sertés, malac, 120 tojóstyuk, 150 növendék csirke, nagyszámú kiscsirke, 8 házira befogott kacsa és 80 növendék kacsa. A jármű és mezőgazdasági gépállomány: 1 homokfutó, 4 eke, 1 háromlevelű vasfogas, 3 egylevelű fafogas, 2 henger és egy járgány.

1951 őszén ezzel szemben az alábbi javakkal rendelkeztem:

11 katasztrális hold szántó, 1 igásló, 1 kétéves csikó, 1 egyéves csikó, 1 szopós csikó, a fejőstehen, 1 kétéves hasas üsző, 2 másféléves tenyészüsző, 1 tenyészbika, 1 kisorju, 9 sertés /süldőkkel és malacokkal együtt/ és 40 tyuk. A jármű és gépállomány: 1 szekér, 1 szecskavágó, 1 silózó, 1 szelelőronta, 4 eke, 3 egylevelű fafogaszó, 2 henger és egy járgány.

A katasztrófával fenyegető rohamos romlást legjobban szemlélteti, ha ezt az előző két adatsortot összehasonlítjuk az 1953 július elejével. Szökésem időpontjában a 11 hold szántóföldön kívül 2 igásló, 1 kiscsikó, 2 malac, 250 kg.-os süldő és 25 tyuk képezte már csak az állatállományt, míg a jármű és a mezőgazdasági felszerelési átlag változatlan volt.

/more/

HUNGARY

/cont'd/

1.

A vagyoni megfoghatóság az alábbiak szerint történt:

A homokfutót és egy szekeret a "felszabadító" szovjet katonák vitték magukkal, egy-egy szekeret pedig a helybeli "LENIN" illetve NAGYCSÖMÖTE-i /szomszédos község/ tszcs-k igényelték ki. A NAGYCSÖMÖTE-i /ma LUKÁCSHÁZA/ tszcs-ezenkívül megfosztott a legszebb pár lovamtól, természetesen a parádés lószerszámmal együtt, sőt a kiscsikót is magukkal vitték, mert az nem akart az anyjától megválni és a rekvirálás pillanatában kiszaladt az istállóból az udvarra. A vetőgépet, a háromlevelű vasfogast, 1 pár lószerszámot, 1 székér gabonaszákot, 1 székér kéziszerszámot és máségeket a helybeli "LENIN" tszcs vitte el, természetesen mindezeket minden kártérítés nélkül. Ez iránti kérésemet azzal utasították el a helybeli tanácsházán, hogy a szegény nép szocialista termelőcsoportjának megalakításához gépekre, szerszámokra, igazsálatokra van szükség, én kulák vagyok, tehát jogos, hogy tőlem elveszik, mert még így is több marad nekem, mint járna.

Az állatállományban a legnagyobb pusztítást azonban az adóbefizetések és végrehajtások okozták. Egyik tehenemet el kellett adni, a másikat pedig a SZOMBATHELY-ről kijött végrehajtó levágatta. A múlt télen adó fejében /1950-51 telén/ két tehenemet és egy üszömet hajtották el. A baromfi állomány nagyfokú megcsappanásához ugyancsak az vezetett, hogy el kellett adnom őket, hogy az adót fizetni tudjam, illetve beszolgáltatás fejében kellett átadnom. Ez az örökös rablás, sarszolás nemcsak az én de minden még önállóan gazdálkodó paraszt kedvét elveszi az állattenyésztéstől, de ha akarnának se tudnánk jószágot nevelni, mert nincs takarmányunk. Azután megminek bajlódjunk vele, ha magunknak semmi sem jut belőle, hanem munkánk gyümölcsét vagy adófizetés fejében, vagy a beszolgáltatási kötelezettség teljesítésére potom pénzért kell elkötyavetyélnünk.

A gép- és járműállomány, valamint a jószágállomány mellett a kommunista parasztirtó politika következtében erősen megcsappant a földbirtok állományom is. Az 1944-es 63 hold birtokkal szemben menekülésemkor már csak 11 holdat mondhattam sajátomnak. A husz hold erdőt még 1950-ben állami kezelésbe vették, attól kezdve a saját fát csak közmunka fejében, ingyenesen fuvarozhattam el onnan - másnak. A 43 hold szántóból pedig 32 holdat ingyenesen kellett "önként" felajánlanom.

Engem is már 1950 őszén szorítottak a kommunista vezetők, hogy adjam be földemet önként az államnak, amíg meg nem bánom. En azonban azzal intettem le őket, hogy majd tavasszal adom be a földet, addig is bevetem, művelem.

A községi tanács elnöke CSIRE István váltig mondogatta nekünk: "Ti most kulákok vagytok, a nép ellenségeinek számítottok. Hígyjetekek nekem, ha nem adjátok be a földeteket

/more/

HUNGARY

/cont'd/

2.

annyi adót vetnek ki rátok, hogyha beleszakadtok, akkor sem tudjátok megfizetni. Elárverezik az utolsó párnútokat is és a gyerekeitekkel együtt éhen fogtok döglenni. Térjetez hát észre, adjátok be a földeteket, meglátjátok, hogy jobban jártok". Így azután nagy szívfájdalommal beleegyeztem, hogy kis birtokunkat 32 holddal megcsonkítsák, abban a reményben, hogy azután talán már nem számítok többé kuláknak és békén fognak hagyni. Az írásbeli felajánlásra 1951 január 31-én kaptam kézhez az alábbi végzést, amelynek szövege így hangzott: /Szécszerinti másolat az eredeti végzésről./

Vas megyei Tanács Mezőgazdasági Osztályának
Földbirtokrendezési Csoportja./Földhivatal/
SZOMBATHELY, -Berzsenyi Dániel tér 1.II.em.

8131/I/P/11/1951.

Előadó: Szombathy Sándor

N.J.-i lakos, mint tulajdonos által a 4091/1949/126/Korm.sz. rendelet /MIR/ alapján felajánlott ingatlannak az állam részére történő átvétele tárgyában meghoztam a következő

v é g h a t á r o z a t o t:

A felajánlott és a-i 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 698, 766, 812, 915, 944, 1019, sz. telekkönyvi betétben 554, 555, 556, 584, 585, 586, 1035, 1610, 1611, 1612, 1934, 1935, 1936, 3219, 3281, 3292, 3299, 838, 839, 2834, 3250, 2805, 3264, 3321, 1292, 3298, 950/ stb. stb. még négy és gépelt sor telekkönyvi szám következik/ hrsz. alatt felvett 32 kh. 860n. öl területi, vegyes művelési áru ingatlant az állam részére elfogadom, ellenszolgáltatási igény, /vétélár, haszonbér/ támasztása nélkül, ingyenesen.

Az átvett vagyontárgyakat a-i Termelőszövetkezeti Csoportnak engedem át hasznosítás végett.

A-i 266 sz. tkvi. betétben 246 hrsz. alatt felvett ingatlant nem veszem át és felhívom nevezettet, hogy azt továbbra is a jó gazda gondosságával tartozik megművelni.

Megkeresem a Megyei Tanács Pénzügyi Osztályát a szükséges intézkedések megtétele végett, továbbá a KÖSZEC-i járásbírószágot, mint telekkönyvi hatóságot, az átvett ingatlanra az állam javára, a tulajdonjognak a bekebelézése és a MIR 4 paragrafusának /1/ bekezdésében foglalt rendelkezés végrehajtása végett.

E véghatározat ellen csak közérdekből és csak a DÉFOSZ megyei titkársága, a SZÖVOSZ megyei kirendeltsége, valamint az Állami Mezőgazdaságok Központja élhetnek fellebbezéssel. A fellebbezést a közzétételtől számított 15 napon belül, a Megyei Tanács Mezőgazdasági Osztályánál írásban kell előterjeszteni.

/more/

HUNGARY

/cont'd/

3.

I n d o k o l á s .

Megállapítottam, hogy az ajánlat elfogadása a vonatkozó jogszabályokban megállapított határidőn túl történt.

A felajánlott vagyontárgyakat az állam részére, az ajánlatnak megfelelően, tulajdonul átvettem, mert az átvétel földbirtokpolitikai szempontból indokolt volt.

A fellebbezésre vonatkozó rendelkezések a földművelésügyi miniszter 15003/1949/161 F.M. sz. rendeletének /MIRHV.II./ 5 paragrafusának /3/ bekezdésén alapszik.

A véghatározatról értesítést kapnak:

- 1./ A DÉFOSZ Vas megye-i titkársága, SZOMBATHELY
- 2./ A SZÖVOSZ Vas megye-i bizottsága SZOMBATHELY
- 3./ Földművelésügyi Minisztérium
- 4./ Földbirtokrendezési Főosztály, BUDAPEST
- 5./ Megyei Földmérési Igazgatóság SZOMBATHELY
- 6./ Termelőszövetkezeti csoport P...
- 7./ N..... N..... ajánlattevő P...
- 8./ Községi Tanács végrehajtó bizottsága P...
- 9./ Megyei Tanács Pénzügyi Osztály SZOMBATHELY
- 9./ Járásbíróság, mint tkv. hatóság KÖSZEG

SZOMBATHELY, 1951. január 27. napján.

SZABÓ Imre s.k.
mezőgazdasági osztály vezetője.

A kiadmány hitelével:

HANDLER
/tintával írva/

Jellemző, hogy a véghatározatban feltüntetett /266 sz. tkvi betétben 246 hrsz. alatti/ ingatlan felajánlását azért nem fogadták el, mert az terméketlen és földművelésre alkalmatlan földdarab volt. Ennek ellenére köteleztek, hogy azt a "jó gazda gondosságával" műveljem meg. Az ilyen formába öltöztetett földrablás haszonélvezőjeként kijelölt helybeli tszes hanyagságára jellemző, hogy a tulajdonába átment birtok olyan részeit, melyek az átadáskor még nem voltak bevetve, meg sem műveltette, hanem egész éven át parlagon hagyták heverni. Ez azonban természetesen nem megy ma otthon szabotázs-számba. Bezzeg, ha egy önálló gazda merészelne ilyet tenni, nem uszna meg jó néhány évi börtönt és vagyona elkobzását.

A föld önkéntes átadása az állam javára azonban mégsem hozta meg a várt eredményt: továbbra is csak "kulák" maradtam a 11 hold gyenge középparaszti birtokommal és csal-

/more/

HUNGARY
/cont'd/

4.

ügy zaklattak, sarcoltak, mintha a földte nem is adtam volna át.

EVAL.COMMENT: No confirmation available in our files on subject case; all names under reference are also unconfirmed; document referred to is not therefore on hand. Name and position of CSIRE as well as existence of the LENIN tszcs is confirmed. Subject case seems, however, to be a very typical one and above report suitably be used by the agricultur experts of the programing dept.